

ORIMATTILAN KAUPUNKI

PÄÄTÖS

Ympäristövaliokunta

Annetaan 21.6.2023

PL 46

16301 ORIMATTILA

ASIA Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottoa tilalta Heimonkangas, kiinteistörekisteritunnus 560-410-2-110.

LUVAN HAKIJA

Heikki Sirkkala
Riihiojantie 275
16390 Pakaa

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Orimattilan kaupungin hallintosääntönsä mukaan ympäristövaliokunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA AIEMPI MAA-AINESLUPA

Voimassa olevassa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on merkitty maa-seutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Kyseessä on hiekka-/sorakuoppa, josta on otettu maa-aineksia vuodesta 2013 lähtien. Heikki Sirkkalalle on myönnetty maa-ainestenottolupa Orimattilan Pakaan kylässä tilalta Heimonkangas 560-410-2-110 kymmenen (10) vuoden määräajaksi, luvan antopäivä 8.2.2013. Lisäksi on saatu muutoslupa koskien pohjatason muuttamista tasolta +70,7 tasolle +68, muutoslupa tuli voimaan 19.12.2019.

HAKEMUS

Heikki Heikki Sirkkala hakee maa-aineslain 4 §:n tarkoittamaa lupaa ottaa soraa ja hiekkaa 113 000 k-m³ Orimattilan kaupungin Pakaan kylässä tilalta Heimonkangas, kiinteistörekisteritunnus 560-410-2-110. Ottamisalue on haki-
jan omistuksessa. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi ja vuotuiseksi otoksi on ilmoitettu noin 11 300 k-m³. Tilan kokonaispinta-ala on 14,9 ha,

josta suunniteltu ottamisalueen pinta-ala on 2,32 ha. Suunnittelutavoitteena on hyödyntää alueen maa-ainesvaroja säästeliäästi ja saavuttaa metsätalouskäyttöön soveltuva maisemaltaan sopusuhtainen alue.

Ottamisalue on osa kiinteistön pohjoispuolella sijaitsevaa laajempaa soranottoaluetta. Molemmilla alueilla on sama toimija.

Hakemuksen mukaan lähin häiriintyvä kohde (asuinrakennus) sijaitsee 370 m etäisyydellä ottamisalueelta.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet (Viiskivenharju) sijaitsevat noin 750 m etäisyydellä lounaassa sekä pohjoisessa noin 670 metrin etäisyydellä (Pakaan asema). Alin suunniteltu ottamistaso on +68,0. Pohjaveden pinta on ollut seurannassa välillä +65,82 - +66,39. Pohjoispuolen ottamisalueen toimesta ympäristön pinta- sekä pohjavesiä on tarkkailtu 4 kertaa vuodessa. Tarkkailussa on kolmen kiinteistön talousvesikaivojen laatu, kahdesta pohjavesiputkesta on tarkkailtu veden pinnan tasoa ja veden laatua sekä alueen laskeutusaltaasta lähtevästä vedestä on mitattu sen laatua. Pohjaveden laadun seurantaa esitetään jatkettavan nykyisellään yhdessä pohjoisen ottamisalueen seurantaa.

Suunnitellulla ottamisalueella ei ole erityisiä maisema- tai luontoarvoja eikä myöskään geologisia arvoja tai erityispiirteitä. Itse ottamisalue on nykyisellään maisemavaurioaluetta. Voimassa olevassa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Alueelle kuljetaan Riihiojantieltä pellon poikki kulkevaa tietä pitkin ja edelleen pohjoisen ottamisalueen läpi. Hakemuksen mukaan kuljetukset ja lastaukset tapahtuvat pääsääntöisesti arkisin klo 6-22. Toiminnassa käytetään pyöräkuormaajia siirtokuljetuksiin ja lastauksiin sekä koneseulaa maa-aineksen seulontaan. Kuorma-autoja käytetään soran ja hiekan kuljetuksiin. Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella. Alueella ei säilytetä polttoaineita muutoin kuin työkoneiden tankeissa. Työkoneet tankataan lähtökohtaisesti pohjoispuolen maa-ainesten ottamisalueen tukitoiminta-alueella. Jos suunnitellulla ottamisalueella suoritetaan tankkausta, niin maaperä suojataan noin 1,5 m leveällä öljynimeytysmatolla, joka levitetään tankin ja polttoainesäiliön alle tankkauksen ajaksi. Polttoainesäiliö tuodaan ottamisalueen suojatulle alueelle vain tankkaukse najaksi esim. huoltoautossa. Jos vuotoja tapahtuu, puhdistetaan öljyyntynyt alue välittömästi ja pilaantunut aines toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan. Vahingosta ilmoitetaan lisäksi ympäristöviranomaiselle. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysainetta.

Toiminnassa syntyvät jätteet lajitellaan ja ne ovat pääosin sekajätettä ja korjauksissa syntyviä romumetalleja. Jätteet toimitetaan niille varattuihin vastaanottoaikoihin tai kierrätykseen.

Lisäksi haetaan lupaa ottamistoiminnan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaiseksi tuleamista, jotta toimintaa voidaan jatkaa. Kyseessä on toiminnassa oleva alue, jonka toiminta on yhteydessä pohjoispuolen soranottamisalueen toimintaan. Siten toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

OTTAMISSUUNNITELMA

Alueelta on aiemman maa-ainesluvan mukaisesti saanut ottaa soraa ja hiekkaa 210 000 m³ kymmenen vuoden lupajakson aikana. Alueelta ei ole otettu aiemman luvan mukaista määrää. Osa vuoden 2013 luvan mukaisesta ottamisalueesta on jo loppumuotoiltu ja maisemoitu.

Tilan kokonaispinta-ala on 14,9 ha. Ottamisalueen pinta-ala on 2,32 ha. Eteläosan avaamattoman alueen pinta-ala on noin 1,1 ha. Ottamisalueen pohjoisreuna ulotetaan tilan (RN:0 2:108) rajaan asti. Suunniteltu ottamisalue on osa pohjoispuolen tontin maa-ainestenottamisaluetta ja molemmilla on sama toimija. Näin ollen ottamisalueen raja voidaan ulottaa aivan kiinteistöjen rajalle. Alueen itä- (RN:0 28:5) sekä länsipuolen (RN:o 2:121) tilarajoihin jätetään 10 metrin suojaetäisyys. Entisen luvan aikana länsipuolen tilalle oli myönnetty ottamislupa, minkä vuoksi ottamistoiminta oli ulotettu aivan tilanrajaan asti. Kyseisellä tilalla ei ole tällä hetkellä voimassa olevaa ottamislupaa.

Suunniteltu maa-aineksen ottamismäärä on 113 000 k-m³ ja keskimäärin noin 11 300 k-m³ vuodessa. Ottamista jatketaan etelään päin. Suunniteltu alin ottamistaso on +68.

Ottamistoimintaa jatketaan laajentamalla aluetta ja samanaikaisesti maisemomalla jo otettuja alueita.

Maisemointi ja jälkihoito

Pintamaat läjitetään kaakkoisreunalle odottamaan jälkihoitotöitä. Maisemointi tehdään siten, että muotoillulle alueelle (pohjat, luiskat) levitetään alueelta kuorittua pintamaata. Luiskan yläreunat pyöristetään siten, että ottopaikan reunoille ei jää teräviä luonnottoman näköisiä pinnanmuotoja. Ottamisen aikana sekä loppuvaiheessa alue muotoillaan vaihtelevin luiskakaltevuuksiin ja mahdollisin kumparein paremmin luonnonmukaisen näköiseksi. Luiskekaltevuudet pyritään saamaan noin 1:3. Mahdolliset kalliokumpareet peitetään metsän kasvulle riittävällä kiviaines- ja humuskerroksella. Loppumuotoilussa pyritään välttämään suorita linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemasta tulee luonnollisemman näköinen.

Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiankuuluviin keräilypaikkoihin. Ylijäämäkiviainekset voidaan soveltuvin osin käyttää alueen jälkihoitoon. Tiivistyneet osa-alueet, kuten tieurat, möyhennetään ja pehmennetään.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia mäntyvaltaisesti, mutta kasvunopeuden parantamiseksi voidaan lisäksi istuttaa myös koivua. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia/ -kylvöjä.

Jo aiemmin maisemoitujen osien kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä.

Aluetta käytetään ottamisen jälkeen metsätalousmaana.

ASIAN VIREILLETULO JA LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo

Hakemus saapui 10.2.2023.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Orimattilan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 9.3.–17.4.2023, Orimattilan Sanomissa 9.3.2023 ja Orimattilan Aluelehdessä 8.3.2023. Kuulutuksesta on erikseen tiedotettu naapureita.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän terveydensuojeluviranomaiselta, Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta ja Lahden museolta sekä kommentit Orimattilan kaupungin kaavoituksesta.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden terveydensuojeluviranomaisen lausunto 22.3.2023:

Terveydensuojeluviranomaisen tietoon ei ole tullut aikaisemmin epäilyjä toiminnasta aiheutuvasta terveyshaitasta tai merkittävästä viihtyvyyshaitasta. Luvan myöntämiselle ei ole estettä terveydensuojelun näkökulmasta, mikäli seuraavat seikat huomioidaan lupaprosessissa.

Toiminnalla ei saa olla haitallista vaikutusta alueen pohjaveden määrään tai laatuun, eikä toiminnan vaikutuspiirissä mahdollisesti sijaitsevien yksityisten talousvesikaivojen vedenlaatuun tai määrään. Hakija tulisi velvoittaa jatkamaan pohjaveden laaduntarkkailua ja pinnankorkeuden seurantaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Pohjavesinäytteenotosta vastaavalla henkilöllä tulisi olla koulutus tai pätevyys näytteenottamiseen. Ylimmän havaitun pohjavesitason ja alimman ottamistason väliin tulee jättää riittävä suojakerros. Nykyisen maa-aineslupan mukaista 1,5 metrin suojaetäisyyttä voidaan pitää suositeltavaa vähimmäisvaatimuksena.

Polttoöljykäyttöisten työkoneneiden käytössä ja tankkauksessa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta polttoainevahinkojen välttämiseksi. Hakemuksen mukaan työkonet tankataan pääosin hakijan omistuksessa olevan viereisen maa-ainesalueen tukitoiminta-alueella. Riittävät velvoitteet maaperän suojelemiseksi tulisi kuitenkin yksilöidä lupamääräyksissä. Onnettomuuksiin, kuten öljyvuotoihin tulee varautua hakemuksessa esitetyllä tavalla ja myös mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat tulee perehdyttää häiriötilannetoimintaan.

Hakemuksen mukaan alueella muodostuvat pintavedet imeytyvät maaperään, joten pintavaluntaa ei synny. Pintavesien kertymistä toiminta-alueella tulee kuitenkin tarkkailla. Mikäli pintavesiä joudutaan johtamaan pois toiminta-alueelta, ei niistä saa aiheutua haittaa pohjavedelle tai pintavesistöihin.

Toiminnasta aiheutuva melutaso ei todennäköisesti ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Melua tulee kuitenkin tarkkailla ja torjua aktiivisesti hakijan toimesta esimerkiksi varastokasojen sijoittelun avulla. Terveysturvaviranomaisen näkemyksen mukaan melua aiheuttaville työvaiheille tulisi asettaa lupamääräyksissä vuorokautiset toiminta-ajat viihtyvyyshaittojen vähentämiseksi.

Maa-ainesten oton ja kuljetusten seurauksena syntyvä pöly ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa asutukselle ja ihmisille. Hakija tulee velvoittaa toteuttamaan riittävät toimenpiteet pölyhaittojen vähentämiseksi toiminta-alueella ja liittymätiellä ja tarkkailemaan pölyhaittojen esiintymistä lähikiinteistöillä.

Jos alueelle tuodaan maisemointia varten muualta maa-aineksia, tulee niiden olla puhtaita, eikä niistä saa liueta haitallisia aineita maaperään.

Hakijan tulee olla selvillä alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehityksestä ja soveltaa sitä toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan.

Terveysturvaviranomaisella ei ole muilta osin huomautettavaa Heikki Sirkkalan maa-aineslupahakemuksesta.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen lausunto 17.4.2023:

Pelastusviranomaisen esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. *Alkusammutusta varten tulee varata työkoneisiin ja laitteisiin (tai laitteiden läheisyyteen) pakkasenkestävät käsisammuttimet (väh. 6 kg).*
2. *Ottamisalueella tehtävän tankkauksen aikana tulisi käyttää tiivistä siirrettävää suoja-allasta (vähintään 100 litraa) valumien ja mahdollisen ylitäytön talteenottamista varten. Imeytymätön käyttöä suoja-altaan asemasta ei pidetä riittävänä ratkaisuna (Tukes-opas Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta 2019).*
3. *Laitteistojen ja työkoneiden tankkaus tulee tehdä valvotusti siten, että mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi ja käynnistetään torjuntatyöt.*
4. *Henkilökunnan käytössä tulee olla toimintaohjeet öljyvuoto- ja tulipalotilanteiden varalta.*
5. *Öljytuotteiden varastointialueelle ja käsittelypaikoille sekä koneiden ja laitteistojen tankkauspaikoille tulee varata riittävästi öljyntorjuntakalustoa ja tarvittavat levitys- ja keräysvälineet.*

Lahden museoiden lausunto 14.4.2023:

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankkeen toteuttamiselle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Toimenpidealueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu rakennetun ympäristön tai maiseman kannalta arvokkaiksi inventoituja kohteita tai alueita. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Ottamisalue on osa kiinteistön pohjoispuolella sijaitsevaa laajempaa soranottamisaluetta. Maisemakuva ottamisalueen sisällä on siis jo nykyisellään osin avattua soranottoaluetta. Maanottamisen jatkamisella on vaikutusta lähimaiseen alueen sisällä, mutta ei juuri vaikutusta kaukomaisemaan tai alueen luonteeseen, sillä alue on jo nykyisellään maisemavaurioaluetta. Maisemointia suoritetaan jo samanaikaisesti ottamisen kanssa ja maisemavaurio korjaantuu osittain ottamistoiminnan loputtua ja maisemoinnin valmistuttua. Alue metsitetään takaisin metsätalousmaaksi.

Hankkeen toteuttamiselle ei ole esteitä rakennetun kulttuuriperinnön ja maiseman osalta.

Orimattilan kaupungin kaavoituksella ei ollut maa-aineslupahakemuksesta kommentoitavaa.

Hakijan kuuleminen

Hakija ei antanut vastinetta.

Tarkastukset alueella ja tilanne alueella

Aiemman maa-ainesluvan valvontaan liittyen alueella on tehty valvontatarkastuksia. Tämän luvan valmisteluun liittyen ympäristötarkastaja on tehnyt tarkastuksen alueella 15.5.2023.

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN RATKAISU

Ympäristövaliokunta päättää myöntää kymmeneksi (10) vuodeksi Heikki Sirkkalalle maa-ainesluvan soran ja hiekan ottamiseen Orimattilan Pakaan kylässä tilalta Heimonkangas, kiinteistörekisteritunnus 560-410-2-110.

Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Soran ja hiekan kokonaisottomäärä on lupakauden aikana 113 000 k-m³. Vuosittainen ottomäärä voi olla enimmillään 11 300 k-m³ hiekkaa ja soraa.

Perustelut: Maa-ainesten otto on sallittua ainoastaan suunnitelman mukaiselta ottamisalueelta ja sallittu ottomäärä on hakemuksen mukainen. Lupa on jatkoa aiemmille maa-ainestenottoluvulle, eikä toiminnasta aiheudu ennalta arvioiden maa-aineslain 3 §:n mukaisia seurauksia. MaL 6 §, 11 §.

2. Ennen oton aloittamista ottamis- / kaivualueen rajat on merkittävä maastoon paaluin. Hakijan veloitetaan pitämään paalut asian mukaisessa kunnossa luvan voimassaolon ajan. Lisäksi luvan saajan on asetettava pohjataso korkeusasemaa osoittava kiintopiste ottamisalueelle tai muuhun viranomaisen hyväksymään paikkaan.
3. Kaikki ottamisalueen loiventamattomat kallio- ja maaleikkaukset (jyrkemmät kuin 1:1), jotka ovat yli kaksi metriä korkeita, on suojattava sellaisilla leikkauksen yläreunaan sijoitettavilla aidoilla (teräsverkkoaita tms.) tai maa- tai kivivalleilla, jotka estävät tehokkaasti tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle. Muilta osin ottamisalue on ympäröitävä lippusiimalla tai muutoin selvästi havaittavalla aidalla. Lisäksi kaivualueen ympäristöön on sijoitettava toimintaa koskevat varoituskyltit. Merkinnät on pidettävä kunnossa koko lupakauden ajan.

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen alueen yleisen ja työturvallisuuden vuoksi sekä ottamistoiminnan valvomiseksi. Toiminnan valvonnan kannalta on ottamisalueen rajat oltava selkeästi merkittyinä sekä korkotasojen oltava näkyvissä koko ottoajan. Korkomerkkien avulla voidaan valvonnalla varmistaa, ettei kaivua tehdä missään kohdin alle sallitun alimman ottotason. MaL 11 §, MaA 7 §.

4. Pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä vähintään 1,5 metrin paksuinen suojamaakerros. Pohjaveden pinnan tason korkeutta ja pohjaveden laatua tulee tarkkailla tarkkailusuunnitel-

man mukaisesti. Näytteenotto on tehtävä sertifioidun näytteenottajan toimesta. Tulokset (pinnakorkeustiedot ja näytetulokset) on toimitettava valvontaviranomaiselle sekä Hämeen ELY-keskukseen. Valvontaviranomainen voi määrätä tarvittaessa lisätarkkailusta. Toiminnalla ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveteen eikä toiminta-alueen vaikutuspiirissä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laatuun tai määrään. Massanvaihdot alimman ottamistason alapuolella ovat ehdottomasti kiellettyjä.

Perustelut: Määräys on tarpeen pohjaveden suojelemiseksi. Alin sallittu ototaso on lupahakemuksessa esitetyn mukainen. Tarkkailu pohjaveden pinnan korkeuden mittaamisesta on tarpeen riittävän suojakerrospaksuuden varmistamiseksi pohjaveden pintaan. MaL 11 §, MaA 6 §.

5. Toiminnasta aiheutuvat pöly- ja meluhaitat tulee mahdollisuuksien mukaan estää. Tarvittaessa liikenteen ja ottotoiminnan aiheuttamaa pölyämistä tulee vähentää esim. kastelulla. Kasteluun ei saa käyttää haitallisia kemikaaleja. Mikäli on aihetta epäillä toiminnan aiheuttavan kohtuutonta meluhaittaa, voidaan toiminnanharjoittaja velvoittaa selvittämään toiminnan meluvaikutus lähimmissä häiriintyvissä kohteissa mittaamalla.

Perustelut: Pölyn leviämistä ja torjuntaa sekä meluhaitan torjuntaa koskeva määräys on tarpeen pohjavesi- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. MaL 11 §, MaA 6 §.

6. Muualta tuotuja ylijäämä- tai jätemaita ei saa tuoda ottoalueelle. Ottoalueella ei saa säilyttää jätteitä tai käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Muutoinkin ottoalue on pidettävä siistinä ja estettävä sen roskaantuminen. Alueelle mahdollisesti tuodut tai siellä syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaisen luvan omaavaan vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Perustelut: Muualta tuodut maa-ainekset saattavat aiheuttaa riskin pohjaveden laadulle. MaL 11 §, MaA 6 §.

7. Koneiden sekä poltto- ja voiteluaineiden varastointia tai koneiden huolto- töitä ei sallita ottoalueella. Työkoneissa tarvittavan polttoaineen säiliöt on oltava kaksoisvaipallisia ja säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavalla sulkuventtiilillä. Toiminta-aikana on huolehdittava, että käytössä on riittävästi öljyntorjuntakalustoa sekä tarvittavat levitys- ja keräysvälineet. Pakollinen polttoaineiden käsittely on tehtävä tiivis- pohjaisella alueella (siirrettävä suoja-allas). Laitteistojen ja työkoneiden tankkaus tulee tehdä valvotusti niin, että mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi ja käynnistetään torjuntatyöt.

Perustelut: Määräys on tarpeen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tiiviillä alustalla tehty polttonesteiden käsittely ehkäisee pohjaveden pilaantumisvaaraa, kun pakollinen polttoaineiden käsittely keskitetään suojatulle alueelle. Vahingon sattuessa imeytysmateriaalin käytöllä voidaan ehkäistä, ettei polttoaineet tai haitalliset kemialliset aineet pääse kulkeutumaan vajovesien kautta pohjaveteen. MaL 11 §, MaA 6 §.

8. Luvan haltijalla tulee olla toimintasuunnitelma vahinkotapausten varalle. Ko. suunnitelma tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.9.2023 mennessä. Suunnitelmaa on päivitettävä tarpeen mukaan. Vahinkotapauksista, kuten poltto- tai voiteluainevuodoista tai tulipaloista, on välittömästi ilmoitettava valvovalle viranomaiselle (ympäristönsuojeluviranomaiselle), terveysuojeluviranomaiselle, pelastusviranomaiselle ja Hämeen ELY-keskukselle. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Öljyvetojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja säilytyspaikka öljyyntyneelle maa-ainekselle asianmukaisine suojauksineen. Työkoneissa ja laitteissa tai laitteiden läheisyydessä tulee olla pakkasenkestävät käsisammuttimet (väh. 6 kg). Lisäksi koneen käyttäjille on annettava selkeät toimintaohjeet vahinkotapauksien varalle. Toiminnanharjoittajan tulee ohjeistaa myös mahdolliset aliurakoitsijat häiriötilanteisiin varautumiseen. Henkilökunnalle suunnatut toimintaohjeet tulee kattaa sekä öljyveto-tilanteet että tulipalotilanteet.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava tietoinen toimintansa ympäristöriskeistä ja keinoista hallita niitä. Toiminnan aikaiseen öljyvahinkojen torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu siksi, että torjuntatoimet tehdään välittömästi ja tieto valvonta- ja pelastusviranomaisille tulee viivytyksettä torjunnan sekä jälkihoidon ja –valvonnan toteuttamiseksi. Välittömällä toimilla vahingon satuessa minimoidaan aiheutuvia haittoja. MaL 11 §, MaA 6 §.

9. Jos alue on hiljaisena tai ottotoiminnassa on ollut katkos ja alueella havaitaan uhanalaisia törmäpääskyjä, tulee niille antaa pesimärauha.

Perustelut: Uhanalaisuus, harvinaistuneen törmäpääskyn elinolot on turvattava.

10. Luvanhaltijan on vuosittain viimeistään 31.1. mennessä ilmoitettava otetun aineksen määrä ja laatu ensisijaisesti sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan. Jos maa-aineksia ei ole otettu, niin siitäkin on tehtävä ilmoitus.

Perustelut: Määräys perustuu maa-ainelain 23 a §: ään.

11. Muualta ei saa kulkeutua alueelle vieraslajeja esim. kuljetuskaluston mukana. Mikäli alueelta kuitenkin toiminnan aikana tavataan vieraslajeja, on torjuntatoimenpiteet aloitettava välittömästi ja siitä on raportoitava Orimattilan kaupungin ympäristöviranomaiselle.

Perustelut: Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015).

12. Alueen maisemointi tulee aloittaa heti, kun se on mahdollista. Ottamisalue on kokonaisuudessaan jälkihoidettava lupakauden aikana riippumatta siitä, onko kaikki otettavaksi suunniteltu maa-aines otettu vai ei.

Perustelut: Maisemoinnin ensisijainen tavoite on saattaa lakkautettu maa-ainestenottoalue turvalliseksi ihmiselle ja ympäristölle. Lisäksi oikealla maisemoinnilla alue sopeutetaan ympäröivään maisemaan ja luontoon sekä mahdollistetaan alueen jälkikäyttö. MaL 11 §.

13. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeytyksestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta. Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvistä toiminnan seuranta ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilö ja mahdolliset muutokset on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika umpeutunut, on alueella pidettävä loppukatselmus. Loppukatselmuksen suorittaa Orimattilan kaupungin maa-ainesten ottoa valvova viranomaisen. Maa-ainesteluvan haltijan velvollisuutena on pyytää loppukatselmusta valvontaviranomaiselta.

Perustelut: Määräys on tarpeen luvan valvonnan ja mahdollisen muutostarpeen kannalta. MaA 7 §.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään aineiden ottamisen rajoituksista.

Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua

- 1) kauniin maiseman kuvan turmeltumista,
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista,
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Maa-ainesten ottamiseen alueella on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma, jossa on tarvittavassa laajuudessa esitetty alueella vallitsevat luonnonolosuhteet, otettavan maa-aineksen määrä ja laatu sekä ottamistoiminnan vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Ottamistoiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei toiminta aiheuta vaaraa asutukselle tai ympäristölle.

Suunnitellussa laajuudessa vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Maisemavaikutuksia vähennetään säilyttämällä olemassa oleva kasvillisuus alueella niin kattavasti kuin se teknisesti on mahdollista. Maa-ainekset otetaan alueelta mahdollisimman tehokkaasti pohjaveden suojele huomioiden.

Lupapäätöksessä on edellytetty pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä vähintään 1,5 m paksuinen suojamaakerros.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

LAUSUNTOJEN JA VASTINEEN HUOMIOIMINEN

Lausunnoissa mainitut asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä kuten mm. pohjaveden suojakerroksen paksuus, varautuminen häiriötilanteissa sekä alueen maisemointivelvoite.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa 10 vuotta, 21.6.2033 saakka.

Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n mukainen aloittamisoikeus muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut:

Hakija on pyytänyt lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Toiminnan aloittamisesta ei aiheudu sellaista pysyvää haittaa tai vahinkoa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

VAKUUDET

1) Hakijan on asetettava MaL 21 §:n mukainen 9280 €:n suuruinen hyväksyttävä vakuus Orimattilan kaupungin ympäristövaliokunnalle ympäristön saatta-

miseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuuden on oltava voimassa siihen asti, kunnes lupa saa lainvoiman ja uusi vakuus on hyväksytty.

2) Kunnostus- ja siistimistöiden vakuudeksi luvansaajan on asetettava kaupungille pankkitakuu, jonka suuruuden tulee vastata arvioituja kunnostustöiden kustannuksia. Vakuutus suuruus on 9280,00 €:n (2,32 x 4000 €).

Vakuudeksi hyväksytään vakavaraisen kotimaisen rahoituslaitoksen pankkita-kaus, takaussitoumus tai talletustodistus. Talletustodistus hyväksytään, mikäli siitä annetaan samanaikaisesti tilinomistajan allekirjoittama panttaussitoumus ja rahoituslaitoksen allekirjoittama kuittaamattomuustodistus.

Vakuus on toimitettava kaupungille kuukauden kuluessa lupapäätöksen tiedoksisaannista.

Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa kolmen vuoden välein niin, että se vastaa hintatason muutoksia.

Vakuuden on oltava voimassa 12 kk yli luvan voimassaoloajan.

Vakuuden määrä perustuu Elinvoima- ja teknisen valiokunnan 12.11.2019 hyväksymään taksaan (voimaantulo 1.1.2020).

Toiminnalle on määrätty vakuus ottamisalueen suojaamiseksi ja maisemointiseksi maa-ainelain 12 §:n nojalla sekä alueen maisemointiin soveltumattomien pintamaiden, jätteiden, kantojen ja risujen poistoimittamista varten ympäristönsuojelulain 59 §:n nojalla.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta noudatettava.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Jätelaki (646/2011)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-aineluvan käsittelystä, vakuutta koskevista päätöksistä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään 1171 €:n maksu. Lisäksi kuulutuskustannukset ja naapureiden kuulemiset laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Ottamissuunnitelma perusmaksu 230,00 €.

Hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainemäärän tilavuuden 113 000 m³ mukainen maksu 0,007 €/m³*113 000=791,00 €.

Naapurin tai asianosaisten kuuleminen 50,00 €/kuultava.

Vakuus: lupa maa-ainelain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa 150 €.

Vuotuinen valvontamaksu sekä vakuuden hyväksyminen / vaihtaminen / muuttaminen määrätään kulloinkin maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Perustelut:

Käsittely-, tarkastus- ja valvontamaksu perustuu Elinvoima- ja teknisen valio-kunnan 12.11.2019 hyväksymään taksaan.

LUPAHAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Päätös

Heikki Sirkkala

Jäljennös päätöksestä sähköisesti

Päijät-Hämeen ympäristöterveys, terveydensuojeluviranomainen

Päijät-Hämeen pelastuslaitos, pelastusviranomainen

Lahden museot

Hämeen ELY-keskus

Orimattilan kaupungin kaavoitus

Ilmoitus päätöksestä (kuulutus)

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä.

Ilmoittaminen kaupungin ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätös julkaistaan Orimattilan kaupungin internetsivuilla ja Orimattilan Sanomissa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitus on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle päätöksen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.